

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rîndul cu litere garmoză — și timbru de 30 cr. pentru
fie-care publicare.

Sasii transilvăneni și legea maghiară pentru scoalele medii.

Sub titlul acesta a apărut în foaia vieneză „Deutsche Zeitung” (Nr. 4005 din 26 Februarie a. c. edițiunea de seară) o corespondență datată din Sibiu. Corespondența numită urmărește done scopuri: a arăta lumii cum sînt de amenințați sasii, prin proiectul de lege referitoriu la scoalele medii, care ați mîne are a fi debătut în casa deputaților, ear' de altă parte, că ei, Sasii, nu au întărîțiat a se folosi de mijloacele legali, prin cari cred a preveni pericolul ce-i așteaptă.

Spre scopul din urmă s'a conchiemat consistoriul luteran la o ședință extraordinară în Sibiu și s'a decis: a se adresa casei deputaților o petițiune cu rugarea, se nu aproabe proiectul de lege referitoriu la scoalele medii, căci nu e pregătit de ajuns și nu e apt a pute regula în mod legal și spre mulțămirea tuturor afacerile scoalelor medii, în special însă, fiindcă acest proiect vatemă adînc afacerile scoalelor ev. luterane din Transilvania, ba le nimicesce chiar.

Corespondența conține și unele puncte mai principale din sus numita petițiune, cari au de scop a motiva procedura consistoriului.

Ministrul de culte, respective puterea statului, își arogă, prin proiectul nou de lege, drepturi, cari vatemă autonomia bisericii luterane astfel: dreptul a norma el condițiunile de primire a elevilor, de promovare de examinare, de trecerea dintr'un institut în altul. Ministrul își rezervă dreptul a statori estensiunea și măsura materialului de propus, a avè influență în privința contragerii claselor, a ordinii și disciplinei școlare. Puterea statului își rezervă dreptul a norma numărul profesorilor receruți și a oarelor de instrucțiune, ce ar avè a propune un profesor, în fine a decide care se fie maximul numărului elevilor dintr'o clasă. Mai vatemătoare sunt dispozițiunile noului proiect referitoare la esamenile de maturitate. Vederile și voința comisariului ministerial sunt normative în punctul acesta după noul proiect. Asemenea vatemătoare sunt normele referitoare la esamenile de calificatiune. Pentru aceasta normează proiectul cursul studiului, statorcesce comisiunea esaminatoare, care e exclusiv de stat, apoi grupează specialitațile și dispune chiar și în privința limbii esaminatoare.

Prin astfel de norme se vatemă dreptul de dispozițiune legală și autonomă. Susținătorilor scoa-

lelor confesionale li se ia ori-ce drept de amestec în afacerile propriilor lor scoale.

O altă nedreptate și ilegalitate se cuprinde în mai multe alte dispozițiuni proiectate bună oară în contradicerea internă a dispozițiunilor §§. 7 și 56! §. 7 recunoaște principiul, ca confesiunile se statorcesc înșile limba de propunere în scoalele susținute de ele. Aditamentul adaus în urmă la acest § de comisiunea de instrucțiune deneagă acest principiu, de oarece prin aditamentul acesta i se detrage bisericii dreptul statoririi limbii de propunere din un obiect — din limba și literatura maghiară — în cele 2 clase superioare. Dispozițiunile privitoare la propunerea limbii maghiare prescurtează preste tot și vatemă principiul de egala îndreptățire și stau în contradicere directă cu toate principiile pedagogice. § 56 arată destul de chiar că autorii proiectului se poartă cu ideea, a introduce în viitoriu limba maghiară ca limbă de propunere în toate scoalele nemaghiare.

Dispozițiunile luate în privința esamenelor de calificatiune, pre basa caror-a limba esaminatoare poate fi afară de unele casuri excepționale numai cea maghiară, nu țin de fel cont de dreptul esistent natural și pozitiv.

Dispozițiunile acestea stau în contradicere diametrală cu principiile proclamate, de egală îndreptățire, căci i se dă limbii maghiare un prestigiu, care vatemă adînc pe celelalte limbi ale patriei. Se vatemă prin acele legi fundamentale de stat, în deosebi legea „despre egala îndreptățire a naționalităților, Art. 44 ex 1868, care ori cum da oareși care garanție naționalităților și pe care legislativa caută acum prin acte de ale sale a o ciunți și delătura, un semn de înțelepciune de stat unilaterală și nedreaptă.

Se citează legile fundamentale cuprinse în petițiune, pe care se basează autonomia școlară a bisericii luterane din Transilvania.

Se poate numi oare înțeleaptă niziunța de a eschide pe o parte a cetățenilor statului maghiar dela folosirea drepturilor fundamentale câștigate cu sudoare, pe lângă a căror exercitare statul a putut esista secolii întregi nealterat, și în pacea internă neconturbat. E în interesul statului a nimici caracteristicile de limbă și naționale și ori-ce cultură națională, carea s'au arătat până acum folositoare statului.

Pentru ce se nu poată depune întreg esamenul de maturitate gimnasiastul nemagiar, ear' candidatul de profesură întregul esamen de calificatiune în limba sa maternă, precum se întemplă în Austria,

cu care împreună stăm sub același prea înalt monarch, și precum e permisă aceasta Polonului, Italianului, Cehului, chiar și Germanului în provinciile de sub stăpânirea rusească? Pentru ce numai în Ungaria, care se fălesce cu instituțiunile sale liberale, se n'aibă dreptul viață și esistență, îndată ce se tractează despre dreptul unei alte naționalități afară de cea maghiară? Cine va fi așa naiv a presupune, că în astfel de dispoziții se tractează în adevăr numai de dreptul de supraveghiere, ce voesce guvernul a și-l asigura?

Ne temem, că edificiul de stat care și rașimă esistența pe temelii, precum sînt cele cuprinse în proiectul de față, își periclitează adînc viitorul.

Căci „independența națiunei”, așa vorbea de curînd F. Deák, care nu dispune de putere morală, și nu e capabil a ținè în onoare sântenia legilor sale și ale câștiga vață, va deveni un joc al evenimentelor; legile nouă nu o vor mântui.

Deși, după esperiențele de până acum și după torentul ce domnesce de present, e îndoelnic, efectul vocii ce o ridică biserica luterană, ea totuși nu poate tăcè. Își ține, din contră, de sântă datorință a și ridica cuvîntul în fața unei astfel de „regulări” care nu cuprinde altceva, decât numai acte de confiscare, și a protesta energic în contra unei astfel de proceduri.

Cam acesta e cuprinsul corespondenței din „D. Ztg.” Se espune genesa petițiunii adresate casei deputaților și se arată, prin unele citate din acel act, motivele, cari au îndemnat pe Consistoriul luteran se protesteze contra proiectului de lege referitoriu la scoalele medii.

Am estras în adins unele din menționatele motive, spre a arăta că, cam aceleași ne-ar pute îndemna și pre noi se protestăm contra proiectului amintit. Pericolul ne amenință și pre noi, întocmai ca pe compatrioții nostri sasii.

Sasii prin procederea lor au dovedit lumii, că sînt ei de activi și cu ce zel își sciu ei apăra drepturile, ce putere de viață au ei în corpul lor cât e de mic și ne'nsemnat.

Nouă ne place a ne provoca cu toată ocaziunea la puterea noastră vitală, mulțimea noastră numerică, și la alte semne caracteristice ale noastre; când e vorba însă se facem ceva, suntem tot cei din urmă și și atuncia ne presentăm cum dă Dzeu. În loc se premergem noi cu esemplul, cum ni s'ar ședè, după ce ne tot fâlim, noi așteptăm tot după alții. În loc se căutăm, se se conformeze împregiurările nouă, ne conformăm noi împregiurărilor.

FOIȚA.

Cristian Waldo

sau

CĂILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus de E. B.)

(Urmare 18).

Contesa Elfrida cugeta-se a o câștiga. Planurile ei erau nimicite, bētrânul peșitor deschise ochii... El se simția ridicul, și jură a și resbuna de mătușe ca și de nepoată; jurământului acestuia, formulat în gândul său cu iuțea fulgerului, el mai adause hotărîrea a nu se mai lăsa se-l înșele a doua oară, și a se îngriji însuși de afacerile sale, adresându-se cătră prima fată de familie bună, care l'ar primî bucuroasă.

Fata aceasta era Olga; el nu mai era în îndoială, aușindu-o spunînd cu voce lină, cum Margareta i-a cedat toate drepturile și pretențiunile asupra inimei sale.

Ea îi spunea toate acestea cu o mare efronterie sinceră, și dându-și aerul a glumi ca un copil carele și era în multe privințe, însă ca o femeie pe

care ambiția deja o rodea și inspira la timp potrivit. Baronul, cu spirit cum era, spriginî gluma, și părea că nu-i atribue nici o importanță; la sfârșitul jocului însă, în loc a reduce pe Olga la fotoliul său, el îi oferî brațul spre a o conduce în galerie, a cărei vastă întîndere permitea foarte ușor a vorbi fără martori.

Aici el îi zise, luând mîna ei arșendă în mînile sale ghețioase:

— Olga, Dta ești tinēră și frumoasă, dară se-racă și de familie prea bună ca se te măriți după a bărbat frumos fără stare. Depinde numai dela Dta a transforma gluma în realitate. Eu îți oter numele meu și o soarte strălucită. Răspunde serios și îndată, sau se nu mai vobim de loc de chestia aceasta.

Olga, era în realitate tinēră, frumoasă. sēracă, vană și lacomă. Ea prinse ocaziunea de pēr și accepta fără șovăire.

— Bine, îți mulțamesc, șise Olaus sārutându-i mîna.

Permite mi a nu mai adauge nici un cuvînt. Eu m'ași face ridicul, dacă și-ași vorbi de amor. Aceasta te-ar face a crede că eu mē țin iubit. Noi ne luăm fiindcă ne-am înțeles așa, și amēndoi avem cuvinte importante a ne hotărî la pasul acesta, eată cum stă afacerea noastră.

Acuma, dacă voesci serios căsătoria aceasta eu

pretînd secret absolut pentru vre-o câteva zile mai cu seamă cătră contesa Margareta și cătră mătușă sa. Îmi poți promite?

Consideră, că o indiscrețiune poate strica tot.

Olga avè prea mult interes a tăcea că se nu promită sincer.

Baronul o conduse în salonul cel mare.

Disparațiua lor a fost așa scurtă, încât niminea nu putî trage consecențe dintr'ânsa, de ar fi observat-o. Contesa Elveda însă totuși se emoționă, uitându-se după nepoată-sa.

Nu te neliniscî, îi șise Olga, ea chiar acuma a fost aici.

— Ea se ascunde, se încapăținează a nu juca!

— Nici de cum, șise baronul, d-ei s'a supus.

Dar eu n'am voit se abuzez de obligența sa.

Și oferînd brațul contesei el se îndepărtă cu dēnsa, spunēdu-i că el nu voesce a fi iubit cu sila, că el este mare destul a face peșirea însuși și că o roagă a nu se mai amesteca în nimic, dacă nu voesce ca dēnsul se pearđă toată speranța, ba chiar toată voința de a se însura.

Contesa se mângăia pentru înfruntarea aceasta căci pentru prima oară, părea baronul hotărît a se ostenî pentru Margareta.

(Va urma.)

Sasii tac și fac. Nu mai întreabă pe nimeni, ce vederi au alții față cu direcțiunea ce o iau lucrurile în stat. Ved una, că le sunt amenințate drepturile și caută a și le menține intacte. Noi pipăim mai întâi, că oare nu vom călca vreo regulă de curtuasie, dacă remonstrăm contra nedreptăților, ce nise fac, și numai după ce suntem asigurați din partea aceasta pășim la lucru.

E bună și precauțiunea, își are și ea însă marginile sale.

Față cu proiectul de lege referitoriu la scoalele medii a trecut timpul precauțiilor. E oara a 12-a. Trebuie să ne spunem și noi vederile noastre.

Cine își apără drepturile sale, e demn de ele. Voim a fi și noi demni de drepturile, ce ni s'au garantat prin autonomia bisericii noastre, de aceea dorim a vedea cât mai în grabă, că se fac și din partea noastră pașii de lipsă, întru apărarea drepturilor noastre, pe care ni le amenință proiectul de lege referitoriu la scoalele medii.

Revista politică.

Sibiu, în 16 Februarie.

Episcopul rom. cat. din Transilvania, după cum cetim în „P. N.“, a provocat pe deputații dietali catolici din Transilvania, să nu primească proiectul de lege pentru scoalele medii, de oare ce acela vătămă autonomia bisericii catolice din Transilvania. Și de biserica luterană unguiească se dice că a protestat contra proiectului de lege pentru scoalele medii.

Despre conferența dunăreană se dice că și va fi terminat lucrările ași. Suplinim următoarele relativ la cestiunea aceasta după „Imparțialul“. Eată ce dice acest diar:

Un amic al „României libere“, scrie „Imparțialul“ i trimite din Liege o prețioasă dare de seamă asupra unei noi broșure apărute acolo, în laudabilul și cavalerescul scop de a apăra drepturile Românilor, în grava problemă ce frământă actualmente sagacitatea puterilor europene.

Ea se unesc cu îndatoritorul său corespondent spre a exprima voci nepărtinitoare, ce se ridică din Liège, cordialele sale mulțumiri și publică analiza primită de pe țărmurile Meusei.

Eată cum începe corespondența:

Liège, 17 Februarie 1882.

Dnule redactor! Pe când faimosul concert european pare în majoritate dispus a năpăstui pe adevărații stăpânitori ai Dunărei, — din liberul Belgiu, destinat a fi cel mai sincer și mai desinteresat amic a României în Occident, ne vine o nouă și călduroasă apărare a drepturilor noastre în cestiunea arțătoare a țilei, după aceea deja apărută anul trecut: *La navigation des fleuves: Le Danube par la Chevalier de Thier* (Liège).

Tot în Liège e tipărită și aceasta nouă broșură ce poartă titlul plin de actualitate: *La Roumanie devant la Conférence des Londres par un Paysan du Danube*.

Ori-care ar fi autorul acestei studiate lucrări, primească mulțumirile noastre pentru accentele pline de dragoste ce-a adresat în favoarea Românilor și spre anul nedreptului areopag de pe malurile Tamisei.

Autorul, în concisa sa introducere, espune mai întâi, cu o competență desăvârșită, gravitatea cestiunii ce preocupă Europa; el arată consecențele periculoase, ce decisiunile luate în pripă ar putea să aibă mai târziu. E de notat că „țeranul dela Dunăre“ pare a cunoaște cu deamăruntul țeara, organizațiunea și instituțiunile noastre.

Autorul urmărește, pas cu pas, tendența, din ce în ce mai vădită a Austriei împinse de Germania de-a se lăși în Orient, și a deveni astfel o putere în adevăr „orientală“.

Aceasta parte esențialmente istorică are un interes foarte viu pentru acei ce caută cauza neînțelegerilor de ași asupra Dunărei.

Afacerea congresului bisericesc sârbesc.

Deputații sârbi din dieta Ungariei: Milan Dimitrievici, Alecsandru Nicolici, Vasiliu Popovici, Dr. Nicolae Macsimovici, Stefan Ioanovici, Dr. Ioan Subbotici, Vasile Giurgevici, George Crestici, Ioan Stecovicici și Mihail Rogulici — după cum spune „P. L.“ de eri, au fost primiți astăzi înainte de ameași la audiența de ministrul pres. Tisza în încăperea ministerială a dietei. Decanul deputaților sârbi, Milan Dimitrievici a adresat ministrului president următoarea cuvântare, statorită mai înainte de membrii deputațiunii:

Escelență!

După ce congresul bisericesc național sârbesc ținut la anul 1879 nu și-a putut termina lucrările privitoare la organizația și administrarea bisericii din cauza amânării sale,

comisariul regesc a declarat încă atunci precum ați declarat în urma mai multor reprezentațiuni și Escelența Voastră, că se va dispune convocarea congresului spre scopul continuării lucrărilor începute. Această binevoitoare dispoziție a înaltului guvern, basată dintr-altele pe obiectele lucrărilor congresului, credincioșii bisericii sârbesci o au luat cu mulțumită la cunoștință, bine scind, că dela staverirea și executarea organizațiunei atâră binele și fericirea bisericeii.

Basata speranța a credincioșilor bisericeii sârbesci nu s'a împlinit din cauza, că prin intervenirea neașteptatelor evenimente, adevă prin pensionarea patriarhului de piă memorie, Ivacicovici, și prin denumirea unui administrator, convocarea congresului s'a pus la o parte; ear congresului, convocat la 1881, espres numai pentru alegerea patriarhului, nu i s'a permis să și spună gravaminele sale, și se continue lucrările începute în 1879, și întrerupte din cauza amânării.

Deplorablele evenimente atinse mai sus, cu cea mai mare durere trebuie se o mărturisim — au avut mari influențe asupra scumpei noastre bisericeii, de oarece Organizația autonomă deja în stadiul dezvoltării sale, în ce privește organizația proprie și a singuratecelor ramuri ale administrației, din cauza stricăcioaselor pedeci, puse în contra executării nu s'a putut îndeplini.

Această stare în sine și pentru sine destul de critică a bisericeii sârbesci deveni și mai acută prin împregiurarea, că sinodul episcopesc, folosindu-se de nenormalele împregiurări actuale, a prezentat în timpul din urmă o adresă înaltului guvern, a cărei scop final după cum suntem informați — este nimicirea instituțiilor celor mai importante din constituția bisericeii noastre, și intenționata întemeiere a exclusiviei domnirii ierarhice pe ruinele acestora.

Această faptă a sinodului arhieresc precum și cuprinsul memorandumului înaintat de ei a făcut mare svon și a produs cea mai mare indignațiune în peptul credincioșilor, din care cauză basați pe aceste împregiurări și pe curentul din popor, ne vedem siliți a declara, că în cazul, când în biserica greco-orientală sârbă nu s'ar restitui ordinea istoricească dezvoltată în ea și starea corespunzătoare legilor în vigoare, asupra scumpei noastre bisericeii se vor descărca cele mai mari calamități.

Scim noi bine, că Escelența Ta ești informat prin organele proprii despre trista stare a bisericeii noastre, și scim și aceea, că Escelența Ta ești aplecat a aplecia tot ce și vom spune, și vei lua în considerare îngrijirile și vederile noastre, căroră le dăm espresie cu această ocaziune, căci Escelența Ta, judecând după poziția noastră, poți fi convins, că pre noi nu ne a adus aici interese personale, ci simțământul datorinței noastre, ca se te informăm în detaliu despre trista starea bisericeii noastre, și seți spunem purul adevăr.

Din toate acestea este evidentă urgența și necesitatea de a se completa și execută cât mai curând înțrodușă organizația regimului nostru bisericesc și a administrației.

De oarece cea mai ferbinte dorință a poporului sârbesc este ca spre acest scop să se convoace congresul bisericesc;

De oarece în fine este în interesul bisericeii și al statului ca această organizație să se statorească în cadrul legilor prin congres cu autorizarea puterii statului; considerând toate aceste fapte nenegabile, declarăm încă odată, că ce privește afirmațiunile noastre, luăm asupra noastră responsabilitatea, căci scim și suntem convinși, că am tălmăcit fidel simțământele și dorințele careligionarilor nostri.

În cele dișe am semnalat fidel starea bisericeii noastre și tot odată am îndigiat calea și modul, cum s'ar putea sana și cum ar trebui sanată rēul, și de oare ce cererea noastră să basează pe lege, suntem încredințați că Escelența Ta, ca executorul legii, și amic al autonomiei, nu vei concede, ca biserica greco-orientală sârbă se fie împedecată în dezvoltarea ei istorică și scurtată în drepturile ei autonome.

Cu această ocaziune nu putem întrelăsa să nu revocăm respectuos în memoria Escelenței Tale, că congresului din 1879 pentru neobosita sa activitate i s'a notificat prea înalta recunoștință, și că cel din 1881—1882 a observat între cele mai grele și mai critice împregiurări o procedură plină de tact, și astfel procedura amintitelor congrese garantează pe deoparte capabilitatea de autonomie a poporului sârbesc, pe de altă parte loialitatea documentată la toată ocaziunea.

Ca fii credincioși ai acestei patrii și membrii însufleșiți ai bisericeii noastre, Te rugăm Escelență cu tot respectul, se binevoiesci a permite, ca congresul bisericesc național greco-oriental să seconvoace cât mai curând, și anume în sensul statutului congresual pe timpul dintre Paștile și Rusalile acestui an.

Nutrim firma speranță, că congresului ce se va întruni și va succeda a sana gravaminele, a delătura controversese și preste tot va face, ceea ce pretinde binele bisericeii și interesele statului. Ne permitem deci încă odată a recomanda cererea noastră înaltei considerațiuni a Escelenței Tale.

— Ministrul a primit cuvântarea, ce i s'a dat și în scris, cu observarea, că el va supune cererea deputațiunei unei examinari serioase. Deocamdată poate declara și acum, că guvernul în afacerea bisericeii sârbesci va decide reflectând la legile în vigoare, privilegiile și la dezvoltarea istorică a bisericeii sârbesci, având în vedere interesele statului, ale bisericeii sârbesci, și ale poporului sârb.

După cum ne asigură, respunsul a făcut asupra deputației bună impresie, carea s'a despărțit de ministrul president în convingerea, că rugarea se va decide cât mai curând și în mod îndestulitoriu.

„Pericolul invasiunii rusesci.“

(Urmare.)

În primăvara anului 1882 era, continuă broșura, pe aci pe aci să se înceapă resboiul. Erumperea a fost împedecată de o parte prin nedecisiunea pregătirilor franceze, pe de altă parte prin nemărginita iubire de pace a monarhiei noastre, care nu primi provocarea cuprinsă în ținuta Muntenegrului față cu insurecțiunea din Erțegovina. Autorul a pe-

trecut pe timpul insurecțiunei în Cetinje, unde crede a se fi convins, că alianța secretă din 1862 încheată între Sârbia și Muntenegru, s'a mărit îndată după congresul dela Berlin cu aceea, că Sârbia și cu Muntenegru vor lupta la olaltă din toate puterile, cea dintâiu pentru câștigarea Bosniei, a doua pentru Erțegovina, la cas când nu le-ar succeda a obține provinciile aceste pe calea păcii dela Poartă ori dela Austro-Ungaria. *Casus foederis* va intra în vigoare îndată ce Austro-Ungaria va fi încercată în resboiu cu una din marile puteri.

Cumcă Rusia se pregătesce, e evident dela 1880 încoace. Ministeriul de resboiu rusesc a grămădit în 1880 în districtele militari Varșau și Vilua 280 batalioane de infanterie, 142 escadroane de cavalerie, 109 baterii și 35 batalioane de artilerie și trupe de genii. Infanteria se poate înmulți în ambele districte în câte va țile prin rezerviștii concediați cu 148, la olaltă cu 428 batalioane. Spre întărirea nemijlocită a acestei armate considerabile s'au concentrat în districtele militare San-Petersburg, Chiev, Charcov și Mosca 354 batalioane de infanterie, 199 escadroane cavalerie, 156 baterii și 23½ batalioane artilerie și trupe de geniu. Infanteria se înmulțese prin conchiemarea rezerviștilor concediați cu 277, la olaltă cu 631 batalioane. După statistica corectă a statului major germân a concentrat Rusia în regiunea Vistulei pentru formarea unei armate de operațiune astfel de putere armată, încât din ea rezultă următoarea masă ca armata operatoare și de atac: 840 batalioane infanterie, 300 escadroane cavalerie, 284 baterii (cu câte 8 tunuri), 30 baterii călări și 26 batalioane trupe de geniu. De odată se lucră în Polonia rusească la întărirea a două lagăre, se întăresc Varșovia și două linii de întărire dela marea ostică până la Odesa. În armată s'au înrolat la an. 1880 235,000 feciori, ceea ce nu s'a întemplat nici în timp de resboiu, căci la 1877—1878 s'au asentat numai 218,000 recruți. Față cu această putere colosală stau din partea noastră, după autorul, în Galiția și în Bucovina numai 60 batalioane infanterie, 21 escadroane de dragoni și 35 escadroane de ulani, 13 baterii și 1 batalion trupe de geniu. S'au acordat, ce e drept, și pentru întăriturile Cracoviei 3 milioane și Przemysl 5½ milioane florini, însă numai în mai multe rate anuale, așa încât lucrările acestea se vor pute finalisa numai mai târziu.

Autorul susține a fi avut ocaziune pe cât timp a fost în Cetinje, capitala Montenegrului, a cunoaște din isvorul cel mai sigur planul de resboiu, pe cere la formulat Rusia față cu Austro-Ungaria, și pe care la și pus în parte — în lucrare. În primăvara anului 1881, înainte de a fi fost denumit Ignatiew ministru de interne, s'a fost decis deja în consiliul ministerial secret, la care au luat parte conducătorii partidei panslavistice împreună cu Ignatiew, a organiza contra Austro-Ungariei preste tot locul revoluțiunea internă și a pregăti mișcările în Bosnia și Erțegovina, pentru ca în primăvara an. 1882 se erumpă insurecțiunea în provinciile ocupate și în Dalmația sudică, ca astfel se poată păși și Rusia la atac, având puterile apusene a ține pe Germania în șac. În consiliul guvernului rusesc s'a constatat pe baza unor date militare detaiate, că Austro-Ungaria va ave a da pept cu o armată de două ori așa mare precum e aceea de care dispune ea. Statul major a dovedit de altcum, că pe baza experiențelor făcute în campania bosniacă, victoria Rusiei contra noastră va fi sigură chiar și în cazul, dacă am pute opune armatei rusesci întreaga noastră putere armată! Țarul a încredințat pe Ignatiew cu executarea acestei programe politice. În România are chemarea a agita contra Austro-Ungariei cumnatul lui Gortschakow, George (?) Sturdza din Iași, în Sârbia Ristic și Metropolitul Michael; de odată prelucra agenți rusesci pe Rutenii galițiani și pe Slovaci din Ungaria superioară; de doi ani de țile în coace subminează aceștia în continu împărăția sântului Stefan dela Carpați până la Adria, dela Pojon până la Brașov. În Iulie an. 1881 s'a mișcat întregul cerc româno-slav din giuriul nostru. Coloman Tisza n'a vădut nici audț ceva despre agitațiunile rusești, căci era ocupat cu alegerile deputaților, după aceea cu fabricarea maiorității parlamentare. De pe partea lui puteau veni moscoviștii la Budapesta. . . . Pe când presa română ne declara în vara 1881 unanim resboiul și ne spusese că necum se căpătăm Dunărea de jos, din contră părțile românesci ale Ungariei și ale Bucovinei se vor lipi de România, pe când trupele române erupseră preste graniță și ocupaseră pământ ungar, în Viena se scia numai atâta, că ni s'a întemplat earăși o nedreptate internațională, nu pentru prima oară, dar nici pentru ultima oară. Aceea nn o scia însă nimeni, că Ignatiew a fost, carele a organizat întreg atacul dacoromân.

A erupt în urmă în surecțiunea în Dalmația sudică și în Erțegovina, accelerată prin neajunsurile cunos-

cute din administrațiune. Încă și pela începutul lui Ianuarie 1882 era Kalnoky de părere, că în sud avem a sta față numai cu oarde tâlhăresci și că vom fi în stare a le imprășcia cu 1 milion floreni și cu o singură divisiune, Kalnoky înțelese numai în săptămâna a doua din Ianuarie, că se pregătesce în peninsula balcanică spre primăvară o revoluțiune mare și că mișcarea în Erțegovina nu e decât preludiul acestei revoluțiuni. Spre 10 Ianuarie începe a se mai lumina și se scie, că agitatori panslaviști cutriera de luni de zile provinciile ocupate și că ne vor trebui minimul 50,000 oameni, căci resboiul are fisionomie politică și se pare numai a fi revoluțiune! Că guvernul Țarului și aliații acestuia au organizat insurecțiunea, aceasta n'o scia Kalnoky încă nici în carnaval. Colonelul Thömmel (din Cettinje) a telegrafat cât a ținut eara lui Kalnoky, că unii montenegreni se alătura ce e drept preste graniță la insurgenți, guvernul montenegrean împedecă însă ori ce rău. El îngrijesce prin cordon militar a și implini datorințele internaționale, ce le are față cu noi. În modul acesta a degenerat insurecțiunea într'o revoluțiune puternică așa încât guvernul nostru n'a fost în stare cu 75,000 oameni nici până ași a estirpa aceea, ce o ținuse la început de o istorie tâlhărescă.... Soldații nostri sau rușinat de luptele fără succes, pe cari le au continuat luni întregi cu vitejie și cu sacrificare proprie. De 100 ori am bătut pe insurgenți de 100 ori i-am respins în Muntenegru. Armata noastră a fost condamnată a vedea în Crivoscie și în Erțegovina și de și cu mâinile în sin celebra comedie. Insurgenții se reîntoarseră pe neașteptate cu întăriri montenegrine preste granița noastră; armatei austro-ungare cu toate acestea nu i-a fost permis a trece preste granița montenegrină! Astfel de lucruri n'a vădut Europa nici când. Impregiurarea aceasta n'a fost nici decât chemată a ameliora încrederea armatei noastre și a întări încrederea oficiului nostru estern. La început nu pricepură cei 75,000 soldați austro ungari, de ce sântem condamnați a suferi volnicia Muntenegrului. Mai târziu înțelese și cel din urmă infanterist, că lucrul își are cauza sa: Austro-Ungaria se teme de Rusia. Aceasta a fost signatura situațiunii în decursul în surecțiunii sudslavice. Frica panică de Rusia a devenit principul politic conducător al oficiului nostru estern, de când am împărțit Turcia și am ocupat Bosnia.

Răsboiul probabilmente decis de guvernul rus nu a erupt în anul 1882. Autorul își esplică amânarea acțiunii acesteia, după densusul, inevitabilă, în următorul mod: Gambetta a făcut pe generalul Scobelv precum și pe ambasadorul rus din Paris atent, că organizațiunea armatei noue ruse va pute fi finalizată numai după 3 ani și că va fi bine, dacă Rusia va amena resboiul cu Austro-Ungaria până pe timpul finalizării amintite. Dacă ar începe Rusia răsboiul de pe acum, în cazul acesta ușor ar pute să se întemple vre-o mișcare în opiniunea publică a Angliei, prin ceea ce ar fi împedecată și Franca de a paralisa eventualul amestec al Germaniei în răsboiul. În urma acestui sfat francez a decis guvernul rus a aștia pe Austro-Ungaria prin impertinența Muntenegrului spre răsboiul, pentru ca apoi Rusia să ne poată declara resboiul, dacă vom primi mânușa, ce ni se va arunca din partea Muntenegrului, și ne vom trimite trupele pe munții cei negri. În cazul din urmă se va întoarce după socoteala rusească și opiniunea engleză contra Austro-Ungariei și Franca va fi tare destul a reține pe Germania dela participarea la resboiul.

Monarchia noastră n'a mers în cursa montenegreană. Ministeriul nostru de externe a însărcinat pe toate organele, a acoperi jocul impertinent al Muntenegrului și a nu recunoasce, că Muntenegru și Rusia ar fi conducătorii insurecțiunii, a răspândi chiar, că Rusia și guvernul muntenegrean s'ar fi purtat totdeauna cât se poate de bine față cu Austro-Ungaria! Fie-care telegramă din orient scia neomenos minți că Muntenegru și Moscovitul ar fi amici de cruce ai monarchiei noastre și că ambii cooperează cu venire frățescă la suprimarea insurecțiunii. Dacă se încumeta cineva a notifica în Viena sau Pesta, că insurgenții se înarmează și se susțin prin satele grănițeresci montenegrene pe spese rusesci, comitea o faptă neertată, jignea siguranța monarchiei, și i se confisca telegrama ca un document inamic statului.

Situațiunea aceasta face pe patriotul maghiar se esclame: „A fost de ajuns deceniul unei politici esterne, ca să ajungem a ne pogori în șirul puterilor mari la nivelul turcesc așa, încât peste puțin o se reclamăm garanția puterilor europene întru asigurarea întregității noastre politice și teritoriale față cu Rusia.... Nu se află o a doua putere mare în Europa, care ar fi suferit fără pedepsire atâtea vătămări mârșave internaționale, cu câte ne-a îngâmădit pe noi guvernul Ignatiev în decurs de un

an. Nu se află o a doua putere mare, de care să se încumete a-și bate joc vecinii cei mici așa, precum și-a bătut joc de noi Montenegru. Regimul absolutistic a comis greșeli colosale, n'a fost însă laș nici când. Ministrii noucreatului imperiu ne-au sdruncinat forța internațională cu greșelele, ne-au jignit onoarea europeană, și ne-au transpus într'o situațiune, în care lașitatea devine o virtute patriotică.... Ministrii nostri parlamentari și delegaționali, majoritatea noastră parlamentară și delegațională ne-au guvernat astfel încât de 15 ani încoace constituționala Austro-Ungarie tot odichnește, nu doară din motiv că ar impune, ci de aceea, fiind că e „necesitată“ a odichni! Și monarchia aceasta va odichni cât timp i vor concede se odichnească. Ce va face însă atunci, când o vor pomeni evenimentele și cazacii vor lipi de cea dintâi ușă în Galiția declararea resboiului? Cumcă aceasta se va întâmpla mai curând sau mai târziu e așa de sigur ca moartea.“

(Va urma.)

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Roman“.

23 Ianuarie, 1883. În Nr. 128 al diariului „Gazeta Transilvaniei“ din 3/15 Noemvrie 1882 a apărut o corespondență din Stena, la Cohalm, subscrisă de pseudonimul „Audax“ intitulată „Ca să ne cunoaștem.“ Acea corespondență se ocupă cu multă predilecțiune specială cu alții și fără cea mai mică necruțare cu persoana mea și cu Veneratul Consistoriu din Sibiu.

Nu este aceasta prima dată când în diarul „Gazeta Transilvaniei“ se străcură lovituri cu vreme și fără vreme în Veneratul Consistoriu din Sibiu. Se fie o tactică, nu'mi vine a crede, a se amesteca în afacerile bisericești noastre, denunțându-ne la locurile competente. Cei de sus vor fi știind unde lovesc Gazeta prin afirmațiunea, că consistoriul, califică pre aventurierii, cari au cutriat România, ear cetitorii, Gazetei, oameni creștători, ca toți românii cu inimă curată pot crede multe când susține „Gazeta Transilvaniei“, că învățătorii calificați de consistoriul din Sibiu emulează în a maghiarisa scoalele noastre confessionale.

Însinuarea se face în doană direcțiuni, și apoi tot „Gazeta Transilvaniei“ se supără când se cere dela ea consciință bună și inimă curată.

Eu nu mă voi face apărătorul consistoriului din Sibiu, care la calificarea învățătorilor nu consultază și pre corespondenții diarelor, ci mă voi restringe numai la cele dișe la adresa mea.

Declar că mi-am luat refugiul la „Telegraful Român“ numai după ce „Gazeta Transilvaniei“ la repetițele mele rugări n'a aflat cu cale a-mi da și mie loc în coloanele sale.

Corespondentul Gazetei se pune pe un noian de frase frumoase, ca bogăția unui om, în a cărui vine circulă sângele divului Traian, și-mi impută că eu aș fiș fortunat (?) pe care a căutat a o înlătura. De bună samă a voit se aștie domnul corespondent focul urei reciproce, căci românul numai focul aștia. Și aceasta o poți dișe figurat ori în sens propriu, căci fortuna tot fortună rămâne.

Sunt invinuit că am făcut scoale de stat în comunele Fișieriu, Mucundorf și giur. Contestez faptul. Și ca să se dea mai mare valoare afirmațiunii mele aclud în copie autentică documentele dela oficiul politic din suscitările comune*) cari și ele desavuează pre corespondentul diarului Gazeta Transilvaniei. Cele dișe despre mine că duc pre scolarii din scoala de repetiție în birturi, le declar de calumnii rătăcioase.

E ușor oamenilor de talia corespondentului dela Gazeta a parada cu naționalismul lor, măcar că on. Gazeta ar trebui se facă o controlă mai riguroasă, ca să nu se pară că proteje pe câți lovesc în consistoriul romanesc din Sibiu și în cei ce stau sub jurisdicțiunea lui fie cât de onesti. Una însă se nu peardă din vedere corespondentele Gazetei Transilvaniei Audax: Mai multă conscientiositate și mai multă inimă curată, și atunci nu se vor mai scrie însinuări și calumnii de cătră direcții următori ai divului Traian.

Pulca,
învățătoriu.

O pagină din istoria „Horia și Cloșca“.

(După raporturile oficiale 1784 din memoriile guvernatorului Bruckenthal.)

Revolta sângeroasă a clăcașilor (iobagilor) Români din 1784, locuitori în districtele: Zarand,

*) Documentele sunt la biroul redacțiunii și le poate controla ori cine va voi. Red.

Hațeg, (Huniadoară) și Alba inferioară sub conduce, rea lui Ioan Horia numit și Nicoară Ursu, care a avut sub comanda lui mai mulți sub-căpitani, precum pe Ioan Cloșca, Giurgiu (George) Crișanu, Uibar (?) Ursu (cunoscut sub pseudonimul „Horia cel mic“) și Dibertz (?) Ursu.

Horia clăcaș fiscal (pe moșia statului) din Arișul mare și Cloșca din Cărpinișiu. Ambii din ținutul Zlagnei. Horia era cunoscut încă din anul precedent ca răsvrătitoriu. Încă din 1783 strânsese mulțime de țărani Români și spârsese vasele de vin ale arăndașului Martin Rosniac după toată moșia statului din ținutul Zlagnei. Desconsiderase legile și autoritățile locului. Neapărat, că contra acestor turburări s'au luat măsuri, însă prin dibăciă scăpă Horia și alți instigatori.

În anul 1784 nemuritorul împărat Iosif II ordonă un recensământ general în tot imperiul și tot deodată o descrițiune militară. Horia și alții profitară de ocașiune, ca să se aștie poporul român în contra marilor proprietari, căci le dișea: „întrați în miliția și veți deveni liberi și proprietari pe pământul ce'l lucrați.“ Sătenii din Gonzaga aproape de Hațeg și alte sate după indemnul acestora plecară la Hațeg în lunile Iulie și August 1784 mergând grămeți. Esemplul lor îl imitară și locuitorii români din districtul Albei inferioare și alergară în masă la Alba-Iulia, ca să se înroleze ca soldați.

Lucru devinise serios*) Guvernul țării era neliniștit și și pervuse cumpătul. Bruckenthal raportează cancelariului Eszterházy (în Viena) în 18 August: „Cu posta de eri ne-au sosit știri din diferite părți, că locuitorii mai multor sate din Comitatul Albei inferioare și din ținutul Hațegului aleargă la comandamentele militare, care sânt mai aproape și cer să fie înscrși, refuză de a mai asculta de proprietari, pe ale căror moșii se află.

Find-că Guvernul nu poate presupune, că comandantul general ar fi dat ocașiune la aceste mișcări, căci ar fi trebuit să înștiințe îndată, și fiind-că de altă parte ne este peste puțină să putem înțelege cum autoritățile militare subordonate, n'au ținut compt de mișcare atâtor comunități, făcută într'un mod tumultos. S'au cerut imediat esplicări detaliate dela comanda generală, și tot de odată s'a învitat, ca imediat se suspende toate actele de natura aceasta. La aceste măsuri ne am vădut siliți de impregiurarea, că mai multe sate au fost înscrise ca comune militare, de unde urmează că locuitorii nu vor să mai scie de autorități și se opun pe față de ași implini datorile față cu proprietarii.

Guvernul din partea a și trimis comisari, cari să cerceteze cele întemplate etc.

În 25 August Guvernatorul raportează Cancelariului Aulic (de curte): „Causele mișcării încă nu sânt bine stabilite. Conte Ludovic Betlen ne scrie că fiul popei din Coslar (?) aștia poporul adunat, și dișe că ar fi circulat mai prin toate satele foi volante, prin care se invită clăcașii se fugă de pre moșiile proprietarilor“ etc.

Cancelarul curței răspunde în 28 August 1784. „Majestatea Să ordonă ca să purcedeți cu toată asprimea la înăbușirea turburărilor din comitatul Hunedoarei. Înstigătorii să fie judecați de tribunalul militar“.

În 1 Septemvrie baronul Bruckenthal raportează cancelarului aulic. „După două raporturi, ce ne-au sosit dela comitele (prefectul) de Halmagi în privința mișcărilor din districtul Albei inferioare începe a se face lumină. Primele mișcări au început în districtul Albei inferioare în comuna românească Repea. Ordiinațiunea publicată înainte cu 2 luni, că toți aceia cari se sustrag pe căi ilegale dela serviciul militar vor fi aspru pedepsiți, a fost rău interpretată și că toți locuitorii cer se fie militarizați. Speranța că vor deveni liberi și vor rămănea proprietar i-a adus la furiă. În consecință trimiseră 10 deputați comisariul militar din Alba-Iulia, și cerură să fie înrolați ca militari. Comisarul le dișe să se reîntoarcă după câte-va zile ca să le comunice răspunsul comandantului general și le promise tot deodată că le spune, ce mai au de făcut. Presentându-se în ziua otărită, le dișe că a doua di se vină împreună cu popii și cu toți locuitorii comunei, ca să se înscrie. Cum se făcu conscrierea, comisariul le recomandă să meargă acasă să fie pe pace, să asculte de autorități și de proprietari, până ce va sosi întărirea dela autoritățile superioare. Cum se au diș aceasta prin satele vecine, patru comune curat românesci făcură aceleași demersuri și fură de asemenea conscrise. Scirea aceasta se întinse iute ca fulgerul și asupra altor di-

*) Descrierea aceasta o făcu un german și persoană oficială; de aceea nu mi permit multe observațiuni pe care lectorul nostru și la poate rectifica singur. Ce este românesc: Suferințele lor erau mai grele de cât crucea, cuțitul era la os. Urgia poporului caută răsunare.

stricte și locuitorii începură a curge în mase la Alba-Iulia pentru a fi conșcriși ca militari. Afară de alte documente, cari descriu cu deamăruntul casurile, am primit și mai multe tabele de conșcripțiuni, făcute din partea comisariatului militar, precum și din partea unor copisti și mai cu seamă studenți, cari au lucrat fără nici un remunerariu.

„Telegraful.“

Varietăți.

* (Necrolog). Primim următorul anunț funebru: Subscriși cu inima frântă de durere facem cunoscut tuturor consăngenilor, amicilor și cunoscuților, cumcă:

Gedeon Henteș,

student,

în urma unui morb îndelungat de renunși și-a dat nobilul său suflet în mâinile creatorului în 13/25 Februarie 1883, la 5 oare dimineața în al 20-lea an al vieții sale fiind împărțit cu santele taine.

Înmormântarea se va face la 15/27 Februarie 1883 la 1 oară d. a. în cimitirul gr. or. din Ocna. Fieți fărâna ușoară și memoria binecuvântată!

Ocna Sibiului, în 15/27 Februarie 1883.

Ioan Henteș par. în Ocna și Asesor consistorial, ca tată.

Ioan, Prof. în Buzău. Maria căs. Simțion. Paraschiva căs. Duma. Ilie, Inspector silv. în Ocna. Isaia, învăț. în Ocna, ca frați.

Ilie Henteș, econ. Ana I. Oprișor preoteasă vęd. ca unchi.

Ioan Vințelariu par. în Ocna vęd. Petru Simțion par. în Sibiul. Ilie Dumitru, par. în Vurpăr vęd. Ioan Duma, not. în Orlat ca cumnat.

* (Perpleșitate.) Ni se scrie din Arad, că cu ocaziunea arderii teatrului, tocmai pe când focul se încinsese în toate părțile, un biet actor se afla în etagiul al treilea într-o odaie mică. Fără să aibă cunoștință de cele ce se întâmplă în afară, el se ocupa serios și liniștit cu depingerea unor tablouri, de cari avea necesitate la reprezentarea, ce avea să fie Duminecă seara. (Focul s'a început, după cum se știe din Nrul trecut, Duminecă în 6 Februarie la 2 oare după amiaza). De odată se pomenește încins de flăcări dogoritoare. Surprins pe neașteptate de o astfel de nenorocire șermanul, nu știa ce să facă ca să scape viața. Alerga în toate părțile prin odaie, ca și când ar fi voit să s'ascundă dinaintea pericolului amenințător; de odată decide să se apuce de crucea unei ferești și să sară jos pe trotuar. Giur împregiurul teatrului fugeau pompierii să stingă focul, fără ca să se gândiască unul barem la densus. Acesta în disperare strigă de repeți ori cu voce tare: „ajutor! ajutor!“ Strigătele-i desperate atrase atențiunea lumii și a unor pompieri. Aceștia, puțini la număr, îi fatind pânza și îi fac semn să sară. Actorul resolut sare cu curagiu. Înălțimea cam mare, numărul mic a pompierilor, cari ținea pânza și greutatea proprie, au făcut, ca nenorocitul să se isbească sdravên de pământ. — Sdruncinat în toate părțile corpului nenorocitul fu dus în spital, ca să se cureze; se speră reînșănătoșare.

Mai nou.

Brașov, 28 Februarie 1883. Alegătorii români de aici s'au întrunit alaltăeri în conferință, pentru a se consulta asupra ținutei față cu noul proiect în cauza scoalelor.

Se știe că pe masa parlamentului din Buda-pesta s'a pus un proiect de lege, care Luni în 5 Marte se pune la ordinea zilei. Fiecare român cu

inimă curată trebuie să fie îngrijat, vędând șfortărea guvernului maghiar pentru contopirea tuturor naționalităților în una singură, carea pretinde să fie cea maghiară.

În fața nebuliei ungurești, puse în scenă de cei chemați a se îngriji de binele poporului, românii de aici în conferința amintită mai sus au ales o comisiune de 5. care se elaboreze o rezoluțiune — protest față cu noua nedreptate intentată asupra limbii noastre, și a culturii în genere. Tot odată comitetul electoral local a conșemat pe Vineri o adunare a tuturor alegătorilor din acest cerc, pentru a se declara, respective a subscris această rezoluțiune și a protesta în fața lumii contra nejustelor atacuri îndreptate asupra noastră.

Loterie.

Mercuri 28 Februarie n. 1883.

Brünn: 80 48 55 46 22

Bursa de Viena și Pesta.

Din 27 Februarie n. 1883.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	120.—	119.75
Renta de aur ung. de 4%	89.20	89.30
R-nta ung. de hărtie	87.35	87.45
Imprumutul drumurilor de fer ung.	135.50	135.50
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	90.90	90.25
Sorți de stat dela 1860	110.—	110.—
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient. ung.	95.20	94.75
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	98.75	98.50
Sorți ungurești cu premii	117.50	99.—
Datorie de stat austriacă în hărtie	109.70	118.—
Datorie de stat austr. în argint	78.20	110.—
Renta de aur austriacă	97.45	78.30
Sorți de regularia Tisei	130.—	97.75
Acțiuni de bancă austro-ung.	829.—	828.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	309.—	308.75
Acțiuni de credit austr.	304.30	204.90
London (pe polița de trei luni)	119.80	119.70
Strisuri fonciari ale institutului „Albina“	100.30	100.30
Galbin	5.65	5.63
Napoleon	9.48 ^{1/10}	9.48
100 marce nemțesci	58.50	58.45

Nr. 164 A. 1883.

[361] 1—3

CONCURS.

În Caransebeș la Comunitatea de avere a fostului regiment confiniariu romano-banatic Nr. 13 sunt de ocupat următoarele posturi de dirigători silvanali:

I. Un post de forestieriu cu următoarele beneficii anuale și anume:

Salariu . . . . . 800 fl.
Bani de cortel . . . . . 150 „
Paușal de călătorie . . . . . 300 „

pe lângă un paușal corespunzătoriu pentru spesele de cancelărie, lumină și de încălzit. —

Asignare gratis pentru 40 de metri cubici de lemne de foc. —

II. Doauă posturi de practicantși silvanali cu următoarele beneficii și anume:

Salariu . . . . . 500 fl.
Bani de cortel . . . . . 120 „

Asignare gratis pentru 24 de metri cubici de lemne de foc.

Aceste posturi sunt pe un an provisorii, eară după un an de probă cu succes, urmează denumirea definitivă. —

Cu denumirea definitivă este înpreunat dreptul de pensiune.

Dela competenți se recer:

Calificarea în înțeleul §-lui 36 a legii silvanale din anul 1879;

Constituție robustă acomodată pentru serviciul silvanal în locuri muntoase;

Cunoștința limbii române, germane, și după puțină și a limbii maghiare, în vorbire și în scriere. —

În cas de calificățiune corespunzătoare vor fi preferiți acei competenți, cari pe lângă limba română și germană posed și limba maghiară. —

Foresteriul ca și practicantul are se depună o cautiune în suma salariului anual, care în cas de lipsă se poate presta și prin plătiri lunare din salariu. —

Petițiunile pentru aceste posturi se primesc până la ultima Martie a. c. la Comitetul Comunității de avere a fostului regiment confiniariu romano-banatic Nr. 13 în Caransebeș. — Ele trebuie să fie provădate cu documentele despre etate, starea sênătății, starea familiară,

despre studii precum și despre depunerea examenului de stat pentru forestieri și despre aplicarea de pân'acum.

Caransebeș în 25 Faur 1882.

Comitetul.

CONCURS. [360] 2—3

Comitetul Asociațiunei pentru spriginirea învățăceilor și sodalilor români meseriași din Brașov publică următoriu concurs: Devenind vacant un ajutor de 50 fl. v. a. pe an din cele destinate pentru învățăcei români cari se vor apleca la una din meseriile: de postovar, mașinist, argășitor, pălărieri, clopotar, compactor și brutar (?!), se publică concurs.

Suplicile pentru aceste ajutoare sunt a se adresa la subscrisul comitet până la 1 Martie 1883 provădate:

1. Cu estras de botez din care să se vadă că este român și că posede etatea de 14 ani.

2. Atestat de școală din care să se vadă că a parcurs 4 clase normale și pricepe încâtva limba maghiară sau cea germană.

3. Revers dela părinți sau dela tutorii copilului, că vor a lăsa copilul să învețe meseria pentru care a concurs.

4. Un exemplar din contractul încheiat cu vre un măestru din Brașov pentru vre una din meseriile de mai sus, din care să se vadă că copilul se află la meserie de cel puțin o lună de zile.

Brașov 8/20 Februarie 1883.

Comitetul Asoc. pentru spriginirea învățăceilor și sodalilor români meseriași.

B. Baiulescu, Dr. I. Bozocan,
președ. not.

Nr. 149 1883.

[358] 2—2

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoriu la școala reuniunei fostilor grănițari din reg. I. român dela „Barumare“ comitatul Hunedoarei cu salariu anual de 300 fl. v. a. cuartir și lemne de foc se escrie concurs.

Competenții au să și substerne petițiunile provădate cu documentele ne-

cesare și diplomele prescrise de lege până la 10 Martie anul curent stilul nou la:

„Comitetul administrativ al fondului școlastic al fostilor grănițari din regimentul I. român la Săbiu.“

Nr. 6638 1881 civ.

[362] 1—3

Publicațiune.

Spre a se putea începe prelucrările pentru segregarea pădurei în comuna Șasa și pentru rënduirea reprezentantului, a inginerului și a preliminarului de spese se pune și de pertractare pe 5 Aprilie 1883 și următoarele la fața locului în comuna Șasa, despre ce cei interesați se avisează.

Deej 1881 Decembre 28.

Veszprémi Antal.
jude esmis.

Szám. 2 1883

1—1

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881 évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a balásfalvi kir. járási bíróság 1012 számú végzése által a nagy-szebeni „Albina“ hitelintézet végrehajtató javára Birléa György és Moldován Iuon ellen 392 fr. 60 kr. tőke, ennek 1882 évi

aprilis hó 13 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 12 fr. 15 kr. perköltés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával Moldován Iuon-nál bíróság lefoglalt és 530 fr. — kr. becsült két drb 5^{1/2} éves tejér ökor; 1. asztag tisztá buza. 20 dr. juh, 1. drb 10 éves piros pej kancza, alatta egy 2. éves fekete szörű paripa csiko, és 1. drb kis ünőborjus 8 éves tehénből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek az 1741/1882 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a hely szinén, vagyis Ohában Moldován Iuon lakásán leendő eszközlésére 1883-ik év mártzius hó 6-ik napjának délelőtt 11 órája határidőül kitűztik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-ának értelmében a leg-többet ígérőnek becsáron alul is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megálapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Balásfalván 1883. ik évi február hó 17 napján.

Tát György m. p.
kir. bírósági végrehajtó.

„ALBINA“ Institut de credit și de economii în Săbiu.

Convocare.

Domnii acționari ai „Institutului de credit și de economii „ALBINA“ se învită prin aceasta, în vęrtutea §. 20 al statutelor societăței la

a X-a adunare generală ordinară

care se va ține la Săbiu, în 30 Martie 1883 stilul nou înainte de amiaza la 10 oare în casa institutului (strada Baier Nr. 1.)

Obiecte:

1. Raportul anual al Direcțiunei, bilanțul anului 1882, și raportul comitetului de supraveghiare.
2. Ficsarea dividendelor.
3. Distribuirea sumei destinate pentru scopuri de binefacere.
4. Ficsarea prețului marcelor de prezență.
5. Alegerea a doi membrii în consiliul de direcțiune în sensul §. 36. din statute.
6. Alegerea unui membru în comitetul de supraveghiare.

Domnii acționari, cari în sensul §. 22, 23, și 24 din statute voesc a participa la adunare în persoană, sau prin plenipotenți, sunt rogați, a-și depune la cassa institutului acțiunile lor și eventual dovețile de plenipotență cel mult până în 27 Martie 1883 stilul nou după amiaza la 6 oare.

Săbiu, 15 Februarie 1883.

[356] 3—3

Direcțiunea institutului.